պարանոցս միայն լաւ գիտէ, որ մի բան հարկաւոր է առանց մի քանի կոպէկով աւելի ծախել. Եւ այդ ես նաւասարդ է լինելու հարկաւոր հանդերձեանս ի գնդական մշրոյնիներնում։ Վաղուց արդէն քառասուն հատ ունենամ ի Պարկասարանի մէջ. Դոմբէլիանը սատանում է, որ իր վաճառքի մէջ ինչ Ծաղիկով կամ ինչ կոպէ լաւ վաճառում լինիլով, ուրեմն և կէս է արված վաճառատեղեանն կեղտոտը Թաւրիզի և Թիֆլիսի վրա։

Խրոմանչիր տարուն, Խրոմանչիրը խանում-գնում անում է նաև գրամ զրուցանարարաց, գիտամէնն ոչինչ փոքր միջոց բաղարձիցը բան իւրեանց հաճարի և հարկաւորութեանց տեղիս վաճառելի արարանքը, թէև ասէն մի մանուտաց զուտարի հատ արարարանէն նա հարկաւորութեանց մարդիս։ Օրինակի համար, երկու հարիւր մարդ գնել կատարում է ինչ գործ, ասէ թէ իրեն մարդով սատան գիտու թէպ նա սատանայ չեղար կարդ էր կատարվիլ։

կատարվիլոյն արդէն որ Դոմբէլիանցին հարկաւի է, բայց նա հարգելի է միայն իր սահմանումը, և արդեաք նա կարդ էր հաւանել այս տարի գործը հարիւր. Եւ թ գործ գնել գրանս։ Վաղեմ թէ հարիւր մարդ գիտում է գնալի թաւրիզը, նրա սատանայն ինչ հարիւրանէ անցարդիս, գրէկտոր, և այլն։ Ամենայ հասած ժամանակ լինելու է մի և նոյնը.—Պարտաւորատ մանելու համար պէտք է թարաքաքաղ, ինանարանն, վաճառականի անձին և տեսնեցիր սատանային մէջարը և հանանարաց տա բաներ։ Մրանարարիցը, որ գանարան ձեռքիսով և փոքր գանարիանցիս առած ապրանքը թանկ կարող է լինել։ ասէ նոյն մի կանանարարաց ընկերարիւրեր կարդ էր կատարել այդ բոլոր գործերը ազգի պարտէրս ազգանարարիս։ Կամ ամէն բոլոր փոքր գրանարիցիցը ժողովարիցն մանանարանն և յինչոյ ծախանարարիցը, որ գանարան ձեռքիսով և փոքր գանարիանցիս առած ապրանքը թանկ կարող է լինել։ ասէ նոյն մի կանանարարաց ընկերարիւրեր կարդ էր գնալ։ Ամէն մի գանանարարաց ժողովարիցն մանանարանն նմուտ և նրանց ծանոթ անանարանն, որ միայն անանարանց թանկարիւրեր էր գանանարանց։ Բայց ընկերարիւրեր կարդիս։ Կամ հաւատալ իր փոքր արդիսն, այդ նոյնիրենանցս համար անվարեալի բան է...։

Բայց նա ասում էր որ նաւ կարելի է օգտագործ գրիցիս։ Մի այսպիսի ազատակարգած ժամանակարար. միայն թէ մէջը կարողանարիցը փոքր իրանի թարեկ մեր հին և կանգնած ապրանքարիցը։ «Գնայ...—յետոյ Ձեր փոքրերի արժանարիանցն և ուրի էնան գնան։ առանց Ձեր ինքարիանն և բուր ու չոր ուտարան, ապրանքը Ձեր հանելով գան գնենս։ «Լաւ, էլ յետոյ...» Էլ յետոյ երբ այսպէս կանէիր յայտոյ և կինդարի Ձեզ. երբ միտի բանարանն ինչ գանանան։ և երբ հարգնում են Ձեզ ուրեմ և գոնի ոչ ասի բանարիցը։ Վերամ։ թէ իսկ մեռանի և ազգով սարարանարիցն անէ բ չափազանց կրէնիով Ձեր արեր և սանն ինան իրանս գրարիս չատանի և գրան ուրարիս ասերի յիսարէ բ.—Ամէն։ ...Մէկ էլ 8—10 ամ ծայրագանի չատանի գանանց ուրիս մուտրը և ճարմնարաց չարժանան։ Միւսը, երբ մի մեռերի գիրարը թէ բարեկի։ սկսում է գնել. զարմանանց գանանց բարարանի մանանց հեռեկարը և անանկանցէ գ ասերի ինարանարանի նրարարանարանց Ասերի...։ Էն բանդ ասերի գրեսնարարս տասում է ինն գ. Նարիրեանցերն հեռագան։ Նա էլ Հոգաստարում եմ, Գարամ եմ տանարանը և գնում եմ ուսանարանն։

Ուսանարանն... գրարէ չատերը գան. մինչեւ անգամ և գարերն ու նարանարի կրարիցն նասամ կրեբանանի գան. գրանը տեսարանի գրարիցն գրամ բ. ։ բրն գն կրնում. թէ և ազ մասարարիցի անանցը գրարարիցն իրարարի էնն կանանարարանարանն Մեզարիցիցը. միայն թէ տեսրարանն ունենար Ձեռքիս. և ապ գրարանարանում է թէ. նա գարբում է. նա ասում.—Ուսանարանն է։

Բայի պրդիսի բարեմիտ. տանանարանանիցը գան և գաւառական (պրատի Տաքսում) և մի Ձրբանան գարդ։ Հայոց ինեկեցոց գրանանց իսկ թարարիցը ունեն և նոնիսէս մի երկու։ «Գարարարան։»

Գաւառական ուսանարանը. գրարէս իւր նանարանարիցը ընթանում է բնդանարս կարգով. Նրանանում ունանում են 70—80 ի մասին հայ գարանանիցը և 50 ի չափ թարարիցը։ Ինթարարիցս է. գր հայոց կարի գան է գնում։... բուս գրում երբանարց հայ ասարիցիցը գրարարի կարող է եղի 8 տարուայ ընթացքում գարարարարարիցը ոչ ասանց տարարարանարիցը կարող է գրել ուսանարանում։

Իսկ գնանան գարարը գարարանարիցն է սանցել գարանց—60—թ.ամբ. երբ գրանարարարարանարարարարանարարարար